

Демонстраційні програми дають можливість отримати на екрані дисплея яскраві, динамічні ілюстрації до, поданого викладачем, матеріалу. На заняттях з фізіології спорту, біомеханіки, спортивних споруд можна продемонструвати студентам роботу функціональних систем організму, роботу опорно-рухового апарату при різних навантаженнях, ввести студента в обставини змагань.

Генеруючі програми роблять набір задач відповідного типу по заданій темі. Вони дозволяють провести контрольну чи самостійну роботу в групі, забезпечивши кожного студента індивідуальним завданням, що відповідає його можливостям.

Операційні пакети навчаючих програм дозволяють ставити і розв'язувати задачі за допомогою комп'ютера, зображати ті чи інші положення, моделювати спортивні рухи людини на екрані монітора, встановити взаємозв'язки параметрів тренувальних навантажень із спортивними результатами, показниками фізичної підготовленості і характеристиками здоров'я, працездатності, вносити необхідні корективи і пропозиції.

Контролюючі програми розраховані на проведення поточного контролю студентів. Вони дозволяють встановити зворотній зв'язок в процесі навчання, дають можливість простежити динаміку успішності студента, співставити результати його навчання з трудністю запропонованих завдань, індивідуальними особливостями студентів, об'ємом матеріалу, його характером.

Інтерес представляють моделюючі програми, які дозволяють імітувати проведення експериментів, змагань, поведінку спортсменів на змаганнях, планування фізичних навантажень на організм спортсмена з різних видів спорту

Особливе значення має створення і використання комплексу навчаючих програм в навчальному процесі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Виноградов П.А., Моченов В.П. *Новый этап в развитии физкультурно-оздоровительной и спортивной работы среди учащейся молодежи // Теор. и практ. физ. культ., 1998, №7.*
2. Гершунский Б.С. *Компьютеризация в сфере образования: проблемы и перспективы.- Москва: Наука, 1987. - 213 с.*
3. Гриценко В.И., Паньшин Б.Н. *Информационные технологии: Вопросы развития и применения.- К.: Наук.думка, 1988.- 272 с.*
4. Тимошенко В.В. и др. *Основные направления применения вычислительной техники в физической культуре и спорте. // Теор. и практ. физ. культ., 1993, №1.*

INTENSIFICATION OF PROFESSIONAL TRAINING OF THE FUTURE TEACHERS OF PHYSICAL CULTURE BY MEANS OF INFORMATION TECHNOLOGIES OKSANA GRITSAY

Volyn State University of a name after Lesya Ukrainka

In the article is considered the contents, tasks and means of information preparation of the future teachers of physical culture, basis of information culture of the teacher of physical education.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ НА ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОМУ РІВНІ ФАХІВЕЦЬ

НАТАЛІЯ ТКАЧЕНКО

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Перехід України до ринкової економіки призвів до виникнення багатьох проблем у соціально-економічному житті суспільства та обумовив необхідність реорганізації вищої, у тому числі і фізкультурної освіти.

Проблема підготовки кадрів та пов'язана з нею задача ефективної організації системи професійної освіти завжди висувалась як одні з найважливіших з метою забезпечення нормального функціонування суспільства, створення умов для збереження, відтворення та розвитку соціальної системи та її складових, спадкоємництва та розвитку культурних цінностей, які були накопичені в усіх галузях життя. Характер розв'язання цих задач, можливі та діючі підходи до формування кадрової інфраструктури, принципи на яких будується такого роду діяльність, знаходяться у тісному зв'язку з особливостями розвитку всіх основних підсистем суспільства: економічної, політичної, правової тощо, які відповідають на той чи інший соціальний запит, який виникає на кожному конкретному етапі.

Варто особливо підкреслити низку суттєвих тенденцій, які визначають стан освіти на нинішньому етапі. Насамперед, це його безперервність, як нова якість освіти (яка здійснюється у школі, вищих і середніх навчальних закладах, а також протягом усього періоду трудової діяльності) і багаторівневність (відповідно до

Закону України "Про освіту" підготовка фахівців здійснюється за такими освітньо-кваліфікаційними рівнями: молодший фахівець, бакалавр, фахівець та магістр), зростаюча роль освіти для індивіда та суспільства.

Впровадження системи багаторівневої підготовки фахівців обумовлене виникненням значної кількості складних проблем, як у системі освіти, так і в галузі фізичного виховання і спорту. До числа найбільш важливих дослідники відносять такі як, відсутність теоретико-методологічного обґрунтування цілісності багаторівневої системи підготовки фахівців у вищих навчальних закладах, а також науково-обґрунтованих модельних характеристик фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів (Каргаполов Є.П., Лігоцький А.О., Маслов В.І. та ін.).

Проблеми, які пов'язані із забезпеченням процесу багаторівневої підготовки фахівців, є загальними для усієї системи професійної освіти, не є винятком й галузь фізичного виховання і спорту, яка переживає нелегкі часи. Оскільки, вищим закладам освіти та випускникам доводиться функціонувати за сучасних умов переходу до ринкової економіки, коли відбувається зменшення потреби у фахівцях з традиційних видів спорту, тоді як виникає потреба у фахівцях з менеджменту та маркетингу. (С.І. Гуськов, В.А. Какузін, В.В. Кузін, М.Є. Кутепов, І.І., Переверзін, В.М. Платонов, Ю.М. Шкретій та ін.).

Ступінь важливості цих проблем обумовлений програмними документами і, насамперед Цільовою комплексною програмою "Фізичне виховання - здоров'я нації" (1998 р.), де у системі забезпечення розвитку галузі першим та найбільш важливим є кадрове забезпечення.

У зв'язку з цим, перед вищими фізкультурними навчальними закладами поставлена актуальна задача забезпечити "...підготовку нового покоління кадрів, підвищення їх професіоналізму на всіх рівнях діяльності у галузі фізичного виховання і спорту".

Не дивлячись на наявність дослідницьких робіт з кадрового забезпечення галузі (Бака М.М. 1995, 1996, 1997; Мічуда Ю.П. 1996, 1998; Платонов В.М. 1997, 1998, 1999; Шкретій Ю.М. 1997, 1998, 1999 та ін.), проблема професійної підготовки фахівців з менеджменту фізичного виховання та спорту у профільних вищих навчальних закладах практично не вивчена. У зв'язку з цим, визначення модельних характеристик даної категорії фахівців дозволить конкретизувати освітньо-професійні програми, з урахуванням їх освітньо-кваліфікаційного рівня, в якому особливий акцент робиться на конкретизацію рівня сформованих якостей, що забезпечують здатність особистості виконувати відповідні професійні завдання або обов'язки на певному кваліфікаційному рівні.

Разом з цим освітньо-професійна програма підготовки фахівця відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня, як державний документ, буде визначати мету навчання, нормативний термін навчання, зміст навчання та вимоги до рівня набутих вмінь і отриманих знань, форм контролю і державної атестації.

За умов економічного реформування та росту обсягу інформації, яка необхідна для розвитку сучасного суспільства, все більшого значення набувають вміння та мистецтво соціального керування - менеджмент. У зв'язку з цим, зростає потреба в професійній підготовці менеджерів для спортивних організацій, клубів, окремих спортсменів та оздоровчих закладів, у той час як традиційні стандарти не передбачали такої підготовки.

Різноманітність фізкультурно-спортивних організацій різних форм власності ставить до сучасних фахівців якісно нові вимоги, які повинні враховуватись під час їх підготовки. У зв'язку з цим для вмілого, раціонального проведення діяльності, ефективного використання засобів та ресурсів потрібні знання нових методів керування, менеджменту фізкультурно-спортивних організацій, відповідна економічна підготовка.

Впровадження нової спеціалізації "менеджмент фізичного виховання та спорту" у вищій фізкультурній освіті вимагає відмови від традиційних малоефективних форм і методів навчання та активного впровадження інновацій, з урахуванням нових соціально-економічних реалій.

Одним з напрямків, який забезпечує ефективність навчання студентів є з'ясування мотивів вибору професії, який здійснюється через процес професійного самовизначення; а також визначає наступну якість навчання, а відповідно й рівень професійної підготовки фахівця.

Нами були проведені дослідження, метою яких стало визначення мотивів вступу до Національного університету фізичного виховання і спорту України, а також установок студентів на одержання спеціальних знань у галузі менеджменту фізичного виховання і спорту.

Соціологічне опитування проводилося методом анкетування, яке охопило 100% студентів I та V курсів, які спеціалізуються на менеджменті. З метою підвищення достовірності відповідей анкета мала анонімний характер.

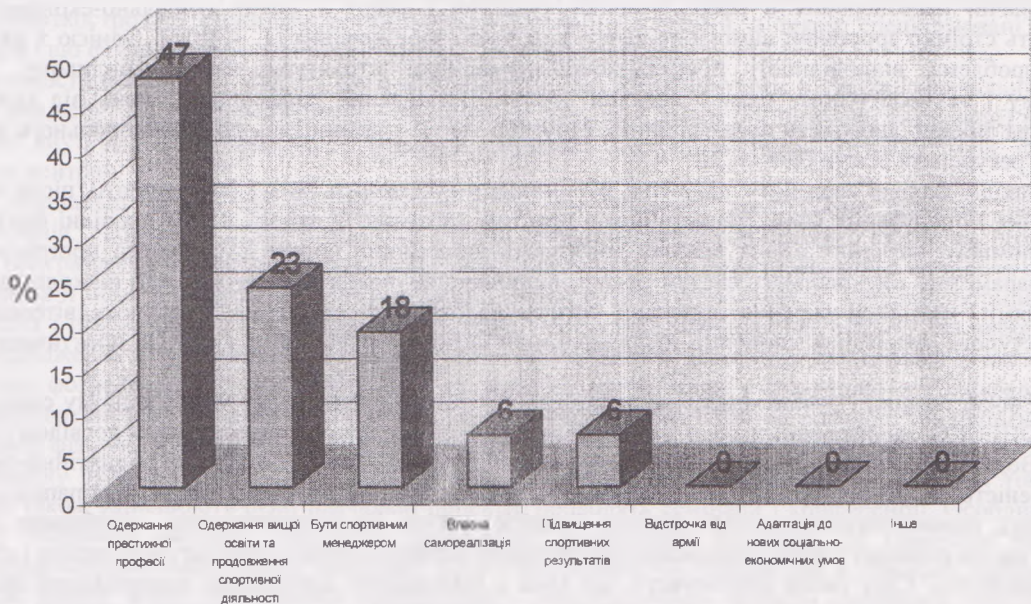
Аналіз результатів дослідження дозволив встановити, що найбільший вплив на респондентів під час вибору спеціалізації мали батьки (45%) опитаних, засоби масової інформації (23%), професійна орієнтація (17%), друзі (5%), тренер (5%), а також (5%) відзначили, що зробили самостійний вибір.

Порівняльна характеристика факторів, які впливають на вибір спеціалізації студентів I-го та 5-го курсів, дозволила встановити, що пріоритетними факторами для студентів I-го курсу стали батьки, засоби масової інформації, а для студентів 5-го курсу професійна орієнтація, яка сформувалась під час навчання в університеті.

Відповідно до задачі дослідження: визначити мотиви вступу до Національного університету фізичного виховання і спорту України на спеціалізацію "менеджмент фізичного виховання і спорту", ми одержали такі результати. Значна кількість респондентів (47%) відзначили - одержання престижної професії, а саме спортивного менеджера, потім можливість одержання вищої освіти та продовження спортивної діяльності

(23%); бажання стати спортивним менеджером (18%); останню позицію посідає можливість власної самореалізації (6%) та можливість підвищити спортивні результати (6%). Не стали суттєвими такі фактори як, відстрочка від армії та адаптація до нових соціально-економічних умов. Відсутність власного варіанта відповіді свідчить про те, що визначені нами альтернативні варіанти відповідей є найбільш характерними.

Дослідження дозволили визначити основні стимули, які формують установку респондентів 5-го курсу на продовження навчання по спеціалізації "менеджмент фізичного виховання і спорту". Так, важливими стимулами для студентів стали: потреба у професійному

Мал.2. Мотиви вступу до університету (за результатами опитування студентів I курсу)

вдосконаленні (26%); можливість одержання роботи з високим заробітком (20%); можливість адаптації до нових соціально-економічних умов (13%) та можливість власної самореалізації (13%). На останній позиції знаходяться можливість одержання додаткових заробітків (7%), гарантування соціально-професійної стабільності (7%), можливість відповідати нормам соціального оточення (7%) і (7%) респондентів висловили власну думку.

Несуттєвими, на думку респондентів, стали такі стимули, як підґрунтування матеріального добробуту (0%) та спілкування з цікавими людьми (0%).

Варто підкреслити, що під час оцінювання окремих факторів спостерігається досить великий розмах варіації, що свідчить про відмінність думок респондентів щодо питань анкети.

Враховуючи гостру актуальність проблеми кадрового забезпечення галузі, проведені нами дослідження дозволили зробити деякі висновки. Проведені дослідження показали, що одним з рушійних мотивів вступу до Національного університету фізичного виховання і спорту на спеціалізацію менеджмент стало для студентів 1-го курсу одержання престижної професії. В той час, як стимулом, який обумовлює продовження навчання за спеціалізацією на 5-му курсі, стала потреба у професійному вдосконаленні. Разом з цим слід підкреслити, що має місце тенденція збільшення кількості стимулів з продовженням навчання. Нами також встановлено, що значний вплив на рішення студентів 1-го курсу під час вибору спеціалізації здійснюють батьки.

Сучасна практика свідчить про те, що впровадження у вищих закладах освіти нової спеціалізації вимагає втілення інновацій до навчального процесу, які можуть виявитися у створенні міждисциплінарного та міжкафедрального комплексу підготовки спортивних менеджерів, а також у використанні нових технологій навчання, активних форм проведення занять, створенні перспективних інтегрованих курсів та активізації самостійної роботи студентів.

ORGANIZATION ASPECTS OF MANAGER'S TRAINING ON EDUCATIONAL AND QUALIFICATIONAL LEVEL OF SPECIALIST

NATALYA TKACHENKO

National university of physical education and sport of Ukraine

Introduction the multilevelness training system of specialists in Ukraine is to conditioned many difficult problems in the educational system at all, and in physical education and sport branch in particular. The main problem on the educational and qualifications level of specialist is training sports managers. Most of physical culture and sports organizations different property forms produce new professional requirements to modern specialists which should be to taken into account during their training.